

LIBRIS

We know
books

ADINA CHIRICA

UN CITITOR SALVEAZĂ LUMEA

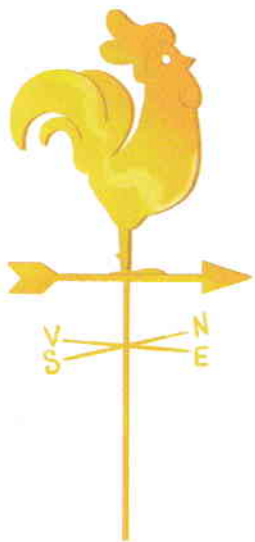
ILUSTRAȚII DE
RALUCA GURALIUC

 sofiami

Cuprins

1. Un cocoș mai țâfnos	3
2. Pe filă de dipariție	17
3. Când ajungi în inima unei biblioteci	25
4. Adânciți în tainele Pământului	33
5. Ispite bune, pedepse ieie	45
6. Unde dai și unde-i apă	67
7. Ne apropiem de final	77
8. Să rescriem totul	85

1.

Un cocoș mai țâfnos

Un cocoș mai țâfnos era de obicei tot ce-i trebuia lui Andrei să se trezească dis-de-dimineață, înainte ca mătușa lui să plece în obișnuitele ture de consultat animale în ținuturile vecine. De obicei își vedea felia de pâine cu unt, rumenită, și castronașul cu dulceață pe masă, laptele aburind pe plită și pe mătușa ieșind pe ușă, nu înainte de a-i sufla un mic pupic de rămas-bun pe ziua respectivă.

Dar, de data asta, laptele părea deja rece, iar mătușa, plecată de mult, îi lăsase doar un bilet pe masă. „Oare de ce nu îl trezise încă afurisitul ăla de cocoș?“, își zise în sinea lui, în timp ce se îndrepta spre masă buimac. Aruncă o privire pe fereastră. Curtea vecinei se vedea cam în ceață și nu distingea silueta niciunei orătănii cu penaj.

„Ciudat“, își mai zise el, „la ora asta deja și-ar fi anunțat producția de ouă două-trei moțate pitigăiate.“

Mătușa lui nu ținea găini. Și în niciun caz cocoși. Orice veterinar care se respectă nu poate tăia animalele pe care le are în grijă. Oricum ei nu prea mâncau carne, iar ouăle le luau de obicei de la Catinca, vecina de alături. De aceea, în zilele în care cotcodăceau cel puțin trei găini, Andrei știa că are asigurate cel puțin două ouă la prânz.

„Dar gata cu gândurile culinare! Azi mă voi hrăni cu volumul al doilea din *Cei trei muschetari*“, își spuse el, pregătindu-și ghiozdanul cu cărțile pe care trebuia să le returneze la bibliotecă. Avea planuri mari azi, așa că felia de pâine cu gem rămase mușcată pe jumătate în farfurie.

– Iar te grăbești să citești? îl întrebă motanul vecinei, cocoșat, ca de obicei, pe stâlpul de la poartă.

– Miau miauești să citești... i se păru lui Andrei că aude.

– „Ce? Oare pisica aia a vorbit? Cred că încep să aud voci.“ Era o vară caniculară, ce-i drept, dar soarele nu avusese încă timp să-l bată în cap. „Ciudat, Catinca ar fi fost deja pe bătătură la ora asta. Oare pe unde umblă?“

În ziua aceea, Colina se ridica încă semeț la marginea unui deal abrupt, agățat parcă la capătul lumii. Timpul curgea altfel aici. Conexiunea la Internet era bună, dar nimănui nu-i prea păsa de ea. În Colina, lumea citea în timpul liber. Oamenii citeau cărți, citeau ziare, erau dornici să afle vești de departe,

dornici sa citească învățămintele lăsate în urmă de înțelepții dinaintea lor, femeile își scriau între ele sfaturi de gospodărit sau rețete, bărbații își completau într-un tabel comunal zilele în care împrumutau utilajele agricole de la primărie (și, în paranteză, își mai lăsau scrisă și o urare de binețe sau un loc de întâlnire la ceas de seară). Toate bunurile erau la comun și tot ce era comun interesa pe toată lumea. Era un sat de oameni harnici și preocupați de ziua de mâine. Era un sat unde forfota

de la târgul de vară era la fel de mare ca cea din curtea bibliotecii. Biblioteca era un loc la fel de popular și populat precum căminul cultural sau curtea primăriei. Era un sat mai deosebit, unde tehnologia, deși destul de avansată, nu pusesse cu totul stăpânire pe viața oamenilor. Era un sat unde foșnetul paginilor de carte mai păstra încă din taina și farmecul poveștilor spuse pe îndelete, cu calm și apreciere pentru fiecare capitol, fără dorința de a afla finalul din prima.

De aceea nu mică îi fu mirarea lui Andrei când Copernicus, bibliotecarul, îl întâmpină cu o expresie plouată și plictisit nevoie mare.

– Ești primul care-mi calcă pragul bibliotecii de două săptămâni. Mai vine nea' Maftei să-și ia ziarul și, din când în când, câte un copil să împrumute o carte pentru lectura obligatorie la școală. Dar foarte rar. De când le-a arătat Lia că există rezumate online pentru toate titlurile din literatura clasică, nici copiii nu prea se mai îndeletnicesc cu cititul.

– Și eu care-mi făceam griji că ai împrumutat deja cuiva volumul doi din „Cei trei muschetari“!

– Nicio grijă! N-a mai împrumutat nimeni o carte de două săptămâni.

– Zici că satul ăsta e pustiu. Nici seara nu se mai adună la sfat în curte. În ritmul ăsta, mă gândesc să închid și să plec în vacanță.

– Dar ce se întâmplă, oare? De ce sunt oamenii atât de...

– Absenți? De când cu furtuna aia năprasnică de anul

trecut, recolta a fost foarte slabă, fiecare a tras tare la el pe bătătură să poată avea ce pune pe masă familiei. Probabil că lumea nu mai are timp de citit. Nu mai are dispoziție și nici...

– Chef? Chef s-ar găsi oricând! Cheful vine citind. La câte titluri ai tu!

– Nu toată lumea trăiește printre file de cărți ca tine. Unii își numără anii, alții banii, alții copiii care pleacă din sat și îi lipsesc de ajutor. Satul îmbătrânește și, o dată cu el, parcă și visurile unora se tocesc, realitatea câștigă teren, bârfa, invidia și altele care nu-i fac cinste unui bun colinean. Oamenilor ajunge să le pese mai puțin de alți oameni când au probleme personale.

– Copernicus, tu la ce ai renunța mai degrabă: la oameni sau la cărți și poveștile lor? îl întrebă Andrei pe un ton copilăros.

Atmosfera devenise cam încărcată și încerca să-l provoace pe Copernicus la o glumă sau măcar să-l facă să se răstească la el. Se mai enerva pe el uneori că pune întrebări absurde, că își face probleme aiurea, parcă „scoase din cărți“, nu din realitate.

– Poveștile pot exista fără oameni, dar oamenii nu înseamnă nimic fără povești, spuse Copernicus pe un ton la fel de serios, poate chiar mai grav. Aș alege oamenii. Fiindcă ei pot naște mai la urmă și povești. Dar dacă ei nu găsesc o cale de a se asculta, de a-și înțelege nevoile, de a-și citi poveștile unii altora și de a le lăsa mai departe urmașilor astfel încât aceștia să se bucure de reușitele lor sau să învețe din greșelile lor... Dacă încetează să facă toate astea, e ca și cum își semnează singuri sentința la dispariție...

„...dar oamenii nu înseamnă nimic fără povești.“ Discuția cu Copernicus îl lăsase foarte contrariat pe Andrei. Încerca să se concentreze pe primul capitol din volumul doi, cufundat cu ochii în carte, în timp ce bătea la picior drumul spre casă, pe care-l știa și cu ochii închiși. Își dădu seama, însă, că era prea preocupat de tot ce îi spusese Copernicus, de tonul său serios și de favoriții mai ciufuliți ca de obicei, care păreau să punteze fiecare cuvânt din filozofia acrå despre dispariția oamenilor. Brusc, avu senzația că urmează să se ciocnească de ceva. Ridică rapid capul din carte și...

„Aici nu venea o fântână? Și parcă mai încolo era hambarul în care Haralambie își ținea grânele“, mai gândi el. Îl făcuse direct pe pășune ca să nu le mai care acasă. Aici lăsa și caii, și vitele pe timp de seară uneori și chiar peste noapte dacă nu mai ajungea la timp să le ducă acasă.

– Unde mai pui că nu mai există nici pășunea unde era hambarul! șopti un glas din apropiere.

Andrei ciuli brusc urechile. Se uită în jur și nu văzu mai nimic.

– Aici sunt! Jos de tot! îl salută sfios un hârciog.

„Un hârciog vorbitor? Cum e posibil?“

– E posibil, e posibil! Multe chestii sunt posibile mai nou. De pildă, cum e posibil ca o pășune să dispară pur și simplu peste noapte?

– Dar... dar tu... vorbești...?!

– Ce? N-ai mai citit despre animale vorbitoare în cărțile tale? Te văd trecând pe aici des, cufundat în lectură. Parcă odată citeai „Ferma animalelor“. Nu vorbesc și acolo animalele între ele?

– Poate între ele, dar nu cred că citesc și...

– Gânduri? Păi eu sunt un hârciog de excepție. Excepțiile sunt minunate. Ele fac viața mai palpitantă, ele scot Pământul din inerție. Dar ce atâta filozofie? Mai bine vedem ce putem face legat de pășunea asta!